
Cenu adiktologie získal PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc.

Cenu adiktologie získal PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc.

V prostorách Bia Ponrepo byla 25. 11. 2010 slavnostně předána Cena adiktologie za významný přínos v oboru drogové problematiky Josefu Radimeckému z Centra adiktologie Psychiatrické kliniky 1. LF a VFN, který ve své funkci národního protidrogového koordinátora vytvořil před deseti lety první Strategii protidrogové politiky České republiky, která stavěla na čtyřech pilířích – prevenci, léčbě, prosazování práva a nově i na harm reduction. Díky ní byl dlouhodobě financován ucelený systém adiktologických služeb, který je ovšem nyní díky několikaletému omezování finančních prostředků před zhroutením.

PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc., působí od roku 2005 v Centru Adiktologie, kde pracuje na pozici vědeckého pracovníka, lektora (pedagogika a speciální pedagogika, sociologie, drogová politika) a manažera pro mezinárodní spolupráci. Publikuje (nejenom) v českém odborném tisku, přednáší v České republice i v zahraničí. K jeho výzkumným zájmům patří analýza drogové politiky, historie a sociální význam užívání drog, hodnocení kvality a efektivity opatření a služeb drogové politiky především s využitím metod kvalitativního výzkumu.

Úspěšná drogová politika bez peněz skončí

V rámci strategie protidrogové politiky jsou podporovány programy prevence užívání návykových látek, léčby a resocializace uživatelů drog a poradenství pro jejich rodinné příslušníky, stejně jako programy harm reduction, které chrání společnost před rozšiřováním infekčních chorob spojených s injekčním užíváním drog u některých jedinců. Díky této vyváženosti se Česká republika ve statistikách Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti řadí mezi země s roky stabilním počtem problémových uživatelů drog, nejnižšími mírami úmrtnosti u uživatelů drog, a také s nejnižším výskytem žloutenky typu C nebo viru HIV. V rámci udílení cen také bude předána například Cena Kiron za iniciativu Veřejné zdraví vs. veřejný pořádek, která bojuje za zachování pro veřejnost nepopulárního kontaktu s uživateli drog na ulici. Právě tyto programy přispívají k lepšímu monitorování drogové scény a snižování zdravotních rizik, což společnosti šetří další výdaje.

Systém vyvážené protidrogové politiky je ale nyní díky krácení finančních prostředků na pokraji kolapsu. Řešení této situace bude hledat diskusní panel, který naváže na předání Ceny adiktologie a otevře debatu mezi zástupci drogových služeb a ministerstev. Od roku 2006 totiž dochází k trvalému snižování prostředků vynakládaných na financování adiktologických služeb zejména z prostředků Rady vlády pro koordinaci drogové politiky, ministerstva zdravotnictví a některých krajů či obcí. V následujícím kalendářním roce se očekává další nesystémové – plošné - krácení všech uvedených zdrojů. Problémy s financováním jsou také podobně jako v dalších oblastech veřejného sektoru spojeny s nekoordinovaným a tudíž neefektivním přidělováním prostředků na drogovou politiku určených, z čehož drogové služby viní některé centrální státní instituce a některé kraje.

Prostředky na drogovou politiku sice stoupají, ale ke službám se nedostanou

Podle statistik, které jsou publikovány ve Výroční zprávě o stavu ve věcech drog, totiž objem veřejných prostředků vynaložených na drogy stoupá. V rozpočtových kapitolách ministerstev a regionů se totiž objevují programy, které s ochranou veřejného zdraví a pořádku před negativními důsledky užívání drog vůbec nesouvisí. Naopak adiktologické služby, ve kterých jsou zaměstnáni kvalifikovaní adiktologové, sociální pracovníci a terapeuti, dostávají rok od roku méně peněz. Je tomu tak i přesto, že jejich kvalifikace stoupá, v České republice je od roku 2005 otevřený bakalářský obor adiktologie, a od roku 2010 jej lze studovat také v magisterském stupni.

Financování nekvalitních programů bez certifikace mají na svědomí ministerstva a kraje, které je podporují v rozporu s rozhodnutím RVKPP, jejíž dotační výbor posuzuje kvalitu jednotlivých služeb a ty, které nesplňují vládou schválené standardy kvality nebo jsou neefektivní, financovat odmítá. Jindy se o rozdělení prostředků rozhoduje na regionální úrovni a finance dostávají zcela neefektivní intervence, jako je třeba často kritizovaný preventivní projekt Revolution train. Za ten byla Radou Ceny adiktologie, jež se skládá z téměř třiceti zástupců oboru adiktologie, udělena v letošním roce Anticena Badtrip Středočeskému kraji.

Nedostatek peněz dnes, drogová exploze zítra

Propad finančních prostředků na drogové služby, jejich neefektivní rozdělování a případná nesystémová krácení představují ohrožení společnosti, která se dosud před negativními důsledky užívání drog systematicky a úspěšně bránila. Nedofinancování služeb, které byly vybudovány v návaznosti na strategické dokumenty o protidrogové politice vlády ČR může mít ohromné následky v podobě epidemie infekčních nemocí a zároveň zvyšovat počet problémových uživatelů drog kvůli nedostatečným příležitostem k léčbě. Dosavadní úspěchy České drogové politiky tak budou smeteny ze stolu.

Reportáž, kterou odvysílalo zpravodajství ČT24 a ve zkrácené podobě také hlavní zpravodajská relace Události, najdete spolu s rozhovorem ve studiu [ZDE](#).

Zdroj: Centrum adiktologie